EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Teisės reikalų komitetas

2008/0090(COD)

21.1.2009

NUOMONĖ

Teisės reikalų komiteto

pateikta Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (nauja redakcija)
(COM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD))

Nuomonės referentė: Monica Frassoni

PA_Legam

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Pagal Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnio antrą pastraipą Bendrijos institucijos ir įstaigos turi priimti sprendimus kuo atviriau ir kuo labiau priartinant juos prie piliečių. Plačiai pripažįstama, kad skaidrumas ir piliečių teisė į informaciją yra ekonomiškai efektyviausi kovos su korupcija ir korupcijos prevencijos būdai. Taigi norint, kad piliečiai galėtų veiksmingai dalyvauti politiniame procese ir reikalauti valdžios institucijų atskaitomybės, jie turėtų turėti kuo daugiau galimybių susipažinti su Europos institucijų turimais dokumentais.

Europos Parlamentas nuolat, pvz., M. Cashmano rezoliucijoje, primena apie šio esminio demokratijos principo svarbą. Konsultacijos reglamento persvarstymo klausimu parodė, kad pilietinė visuomenė plačiai palaiko Europos Parlamento raginimą priimti tikros informacijos laisvės teisės aktą, kuris būtų taikomas Europos Sąjungos institucinei sistemai, remiantis Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnyje nustatyta teise į gerą administravimą.

Pranešėjas apgailestauja, kad kitos institucijos nesilaiko tokios pat ryžtingos pozicijos. Konkretūs Komisijos pasiūlyti minėtojo reglamento pakeitimai nuvilia, nes siekiant didesnio skaidrumo pagal juos ne vienu atveju žengiamas žingsnis atgal, o ne pirmyn. Be to, pranešėjo nuomone, Komisijos sprendimas pasirinkti išdėstymo nauja redakcija procedūrą yra prastas ir neatitinka tikslų, numatytų tarpinstituciniame susitarime (TS) dėl išdėstymo nauja redakcija procedūros. Išdėstymo nauja redakcija procedūros netinkamumas atliekant sudėtingą persvarstymą, kai tam tikrų aspektų keitimas turi įtakos kitoms teksto nuostatoms, praktiškai reiškia, kad Parlamentas turi dažnai naudotis TS numatyta nukrypti leidžiančia nuostata.

Pranešėjas keletu atvejų grąžino dabartines reglamento nuostatas, nes pagal jas užtikrinami neabejotinai aukštesni prieigos prie informacijos ir skaidrumo standartai.

Be to, pranešėjas aptarė galimybės susipažinti su dokumentais ir duomenų apsaugos santykio klausimą kaip vieną iš prieštaringiausių klausimų, susijusių su Reglamento Nr. 1049/2001 taikymu. Bendra Europos ombudsmeno, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno ir Pirmosios instancijos teismo pozicija (*Bavarian Lager* byla) yra ta, kad duomenų apsauga negalima naudotis siekiant neleisti susipažinti su informacija, kai susipažinimas su šia informacija nepakenktų asmens teisei į privatumą ir neliečiamybę, taigi pranešėjas priminė Komisijai apie šią konsoliduotą poziciją.

Vadovaudamasis Meksikos informacijos laisvės akto pavyzdžiu ir atsižvelgdamas į tai, kad piliečiams kelti bylą Europos teismuose, kai jiems atsisakoma atskleisti dokumentą, gali būti pernelyg sudėtinga alternatyva, pranešėjas siūlo, kad Europos ombudsmenui būtų suteiktos galios priimti atitinkamoms administracinėms institucijoms privalomus sprendimus dėl prašymų susipažinti su dokumentais, o rašymų teikėjams palikti teisę iškelti bylą Pirmosios instancijos teisme, jei jiems atsisakoma atskleisti dokumentą.

PAKEITIMAI

Teisės reikalų komitetas ragina atsakingą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento
1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(1) Reikia tam tikrų 2001 m. gegužės 30 d. Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais esminių pakeitimų. Siekiant aiškumo, turėtų būti parengta nauja šio reglamento redakcija.	(1) Reikia tam tikrų 2001 m. gegužės 30 d. Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais esminių pakeitimų. Siekiant aiškumo, turėtų būti parengta nauja šio reglamento redakcija***, nes šį teisėkūros metodą reikia taikyti pagal 2001 m. lapkričio 28 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl sistemingesnio teisės aktų išdėstymo nauja redakcija metodo naudojimo***[1].
	[1] OL L 77, 2002 3 28, p. 1.

Pagrindimas

Komisijos pasirinkimas persvarstant šį reglamentą taikyti išdėstymo nauja redakcija procedūrą yra prastas ir neatitinka tikslų, numatytų tarpinstituciniame susitarime dėl išdėstymo nauja redakcija procedūros, pagal kurį ši procedūra turi būti taikoma kitokiomis sąlygomis. Išdėstymo nauja redakcija procedūros netinkamumas atliekant sudėtingą persvarstymą, kai tam tikrų aspektų keitimas turi įtakos kitoms teksto nuostatoms, praktiškai reiškia, kad Parlamentas turi dažnai naudotis TS numatyta nukrypti leidžiančia nuostata.

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(3) Atvirumas leidžia piliečiams labiau dalyvauti sprendimų priėmimo procese bei garantuoja didesnį valdymo teisėtumą ir veiksmingumą bei didesnį atskaitomybės piliečiui mastą demokratinėje sistemoje. Atvirumas padeda stiprinti demokratijos principus ir pagarbą pagrindinėms teisėms, kaip numatyta ES sutarties 6 straipsnyje bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių	(3) Atvirumas leidžia piliečiams labiau dalyvauti sprendimų priėmimo procese bei garantuoja didesnį valdymo teisėtumą ir veiksmingumą bei didesnį atskaitomybės piliečiui mastą demokratinėje sistemoje. Atvirumas padeda stiprinti demokratijos principus ir pagarbą pagrindinėms teisėms, kaip numatyta ES sutarties 6 straipsnyje bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. ***Be to, tikėtina, kad kovą su***

chartijoje.

korupcija paskatintų ir administracinėms institucijoms taikoma platesnė visuomenės kontrolė.

Pagrindimas

Plačiai pripažįstama, kad skaidrumas ir piliečių teisė į informaciją yra ekonomiškai efektyviausi kovos su korupcija ir korupcijos prevencijos būdai.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento
5 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(5a) Šios konsultacijos parodė, kad pilietinė visuomenė plačiai palaiko Europos Parlamento raginimą priimti tikros informacijos laisvės teisės aktą, kuris būtų taikomas Europos Sąjungos institucinei sistemai, remiantis Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnyje nustatyta teise į gerą administravimą.

Pagrindimas

While the concept of freedom of information is broader than the concept of access to documents it must, first, be noted that, as the Court of Justice has stated (in e.g. Hautal v Council) the content of the right to access to documents is the right to the information contained in documents. The broader concept of freedom of information is also already reflected in Regulation 1367/2006 which implements the Aarhus Convention. Furthermore, citizens right to good administration must include, as a matter of principle, right to information. This is also clearly laid down in Article 22 of the Code of Good Administrative Behaviour, presented by the European Ombudsman and approved by Parliament.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento
10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(10) Asmens duomenų atskleidimo atžvilgiu turi būti nustatytas aiškus šio reglamento ir Reglamento (EB)	(10) Asmens duomenų atskleidimo atžvilgiu turi būti nustatytas aiškus šio reglamento ir Reglamento (EB)

Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ryšys.	Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ryšys.
	Priėmus Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001, iš Teisingumo Teismo praktikos ir Europos ombudsmeno bei Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno priimtų sprendimų ir pozicijų paaiškėjo minėtojo reglamento ir Reglamento Nr. 45/2001 santykis: prašymams susipažinti su dokumentais, kuriuose yra asmens duomenų, turi būti taikomas reglamentas dėl galimybės susipažinti su dokumentais, o taisyklių dėl galimybės susipažinti su dokumentais ir informacija išimtys, kuriomis siekiama apsaugoti asmens duomenis, turi būti grindžiamos būtinybe apsaugoti asmens privatumą ir neliečiamybę.

Pagrindimas

The question of the relationship between access to documents and data protection has been one of the most controversial issue relating to the application of Regualtion 1049/2001. The cause of this has been, on the one hand, an unfortunate formulation of the exception for data protection which tends to lead to circular arguments concerning the relationship between the regulations mentioned. However, the shared position of the European Ombudsman, the European Data Protection Supervisor and the Curt of First Instance (in the Bavarian Lager case) is that data protection may not be used to prevent access to information when such access would not risk harming the right to privacy and personal integrity of an individual. However, the Commission's proposal does not take this into account.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(11) Turėtų būti nustatytos aiškios taisyklės dėl valstybėse narėse parengtų dokumentų ir trečiųjų šalių dokumentų, kurie yra teismo procesų dalis arba kuriuos institucijos gavo pasinaudojusios konkrečiais tyrimo įgaliojimais, suteiktais	(11) Turėtų būti nustatytos aiškios taisyklės dėl valstybėse narėse parengtų dokumentų ir trečiųjų šalių dokumentų, kurie yra teismo procesų dalis arba kuriuos institucijos gavo pasinaudojusios konkrečiais tyrimo įgaliojimais, suteiktais

joms pagal EB teisę, atkleidimo.	joms pagal EB teisę, atkleidimo. ***Teisingumo Teismas aiškiai parodė, kad prievolė konsultuotis su valstybėmis narėmis dėl prašymų susipažinti su jose parengtais dokumentais nesuteikia valstybėms narėms teisės neleisti susipažinti su šiais dokumentais arba remtis nacionaliniais įstatymais ar nuostatomis ir kad institucija, kuriai pateikiamas prašymas, gali atsisakyti suteikti galimybę susipažinti su dokumentais tik remdamasi Reglamente (EB) Nr. 1049/2001 išdėstytomis išimtimis. Vis dėlto reikia aiškiau apibrėžti trečiųjų šalių parengtų dokumentų statusą, ypač tam, kad būtų galima užtikrinti, jog su trečiosiomis šalimis, įskaitant trečiųjų valstybių administracines institucijas, nebūtų dalijamasi su teisėkūros procedūromis susijusia informacija didesniu mastu negu su Europos piliečiais, kuriems taikomi teisės aktai.***

Pagrindimas

The European Commission, in particular, has interpreted the obligation to consult member states as granting these a right to veto access to documents coming from them. However, this interpretation has been struck down by the Court of Justice in the IFAV case. The Commissions proposal does not, unfortunately, genuinely reflect this jurisprudence and would, if accepted, mean a clear step back from the present legal state of affairs. However, there is still need for clarification of the status of third party documents, in particular, in order to avoid that information relating to legislative dossiers is not shared more broadly with, for instance, foreign administration than with the European citizens concerned and bound by the legislation,

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo turi teisę, laikydamasis šiame reglamente nustatytų principų, sąlygų ir apribojimų,	1. Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo ***arba bet kuri juridinių ar fizinių asmenų asociacija*** turi teisę, laikydamiesi šiame reglamente nustatytų principų, sąlygų ir

susipažinti su institucijų dokumentais.	apribojimų, susipažinti su institucijų dokumentais.

Pagrindimas

Nurodant asociacijas turimos galvoje, pvz., piliečių grupės.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
b) trečioji šalis – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo arba kitas subjektas, nepriklausantis atitinkamai institucijai, ***įskaitant valstybes nares, kitas*** Bendrijos arba ne Bendrijos ***institucijas*** ir ***įstaigas*** bei ***trečiąsias valstybes***.	b) trečioji šalis – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo arba kitas subjektas, nepriklausantis atitinkamai institucijai, ***kitos*** Bendrijos arba ne Bendrijos ***institucijos*** ir ***įstaigos*** bei ***trečiosios valstybės***;

Pagrindimas

Santykių su institucijomis arba ryšių su Sąjungos veiklos sritimi susijusiais klausimais srityje valstybės narės neturėtų būti laikomos trečiosiomis šalimis.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	ba) asmens privatumo ir neliečiamybės, ypač pagal asmens duomenų apsaugą reglamentuojančius Bendrijos teisės aktus;

Pagrindimas

Įtraukiama nuoroda į EU teisės aktus dėl asmens duomenų. Šiuo atveju taip pat turėtų būti taikomas Darbo tvarkos taisyklių 80a straipsnio 3 dalies 3 punktas.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Kalbant apie trečiųjų šalių dokumentus, institucija konsultuojasi su trečiąja šalimi, siekdama nustatyti, ar taikytina išimtis, numatyta 4 straipsnyje , nebent būtų akivaizdu, kad dokumentas gali arba negali būti atskleistas.	1. Kalbant apie trečiųjų šalių dokumentus, institucija konsultuojasi su trečiąja šalimi, siekdama nustatyti, ar taikytina išimtis, numatyta 4 straipsnyje , nebent būtų akivaizdu, kad dokumentas gali arba negali būti atskleistas. ***Siekiant paveikti politikos formavimą institucijoms pateikti dokumentai turėtų tapti vieši.***

Pagrindimas

Siekiant užtikrinti politikos formavimo proceso skaidrumą, trečiųjų šalių pateikti dokumentai, kuriais siekiama padaryti įtaką politiniams sprendimams, turėtų tapti vieši.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento
9 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
7. Komisija ir Taryba ***teikia su*** slapto pobūdžio ***dokumentais susijusią informaciją*** Europos ***Parlamentui*** pagal tarp šių institucijų priimtus susitarimus.	7. Komisija ir Taryba ***užtikrina tinkamą*** slapto pobūdžio ***dokumentų priežiūrą, kurią atlieka*** Europos ***Parlamentas*** pagal šių institucijų priimtus susitarimus***, kurie skelbiami viešai***.

Pagrindimas

Institucijų priimti sprendimai dėl slapto pobūdžio dokumentų turėtų būti skelbiami viešai.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento
12 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
4. ***Kiekviena institucija savo darbo tvarkos taisyklėse apibrėžia su kokiais kitų***	4. ***Institucijos parengia bendrą savo dokumentų registrų sąsają ir visų pirma***

kategorijų dokumentais visuomenė gali tiesiogiai susipažinti.	***užtikrina, kad vienoje vietoje būtų tiesiogiai prieinami dokumentai, parengti arba gauti vykstant ES teisės aktų arba bendro taikymo teisinės galios neturinčių aktų priėmimo procedūrai***.

Pagrindimas

Siekiant patobulinti dabartinius standartus, 12 straipsnio 4 dalis pakeista taip, kad būtų atsižvelgta į M. Cashmano rezoliucijoje pateikiamą 5 rekomendaciją.

PRIEDAS

TEISĖS TARNYBŲ
KONSULTACINĖ DARBO GRUPĖ

2008 m. lapkričio 6 d., Briuselis

NUOMONĖ

TEIKIAMA **EUROPOS PARLAMENTUI**
TARYBAI
KOMISIJAI

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais
2008 m. balandžio 30 d. COM(2008) 229 galutinis - 2008/0090 (COD)

Atsižvelgdama į 2001 m. lapkričio 28 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl sistemingesnio teisės aktų pakeitimo metodo naudojimo, ypač į jo 9 dalį, konsultacinė darbo grupė, kurią sudaro atitinkamos Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybos, 2008 m. gegužės 20 d. ir birželio 4 d. susirinko į posėdį, kuriame buvo svarstytas Komisijos pateiktas minėtasis pasiūlymas.

Šiuose posėdžiuose[1], išnagrinėjusi pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo siekiama nauja redakcija išdėstyti 2001 m. gegužės 30 d. Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, konsultacinė darbo grupė bendru sutarimu nusprendė:

1) 7 straipsnio 1 dalyje nuoroda į „*šio straipsnio 4 dalį*“ turėtų būti patikslinta taip: „*šio straipsnio 3 dalį*“.

2) 9 straipsnio 1 dalyje nuoroda „*4 straipsnio 1 dalies a punkte*“ turėtų būti patikslinta taip: „*4 straipsnio 1 dalyje*“.

3) Į 12 straipsnio 1 dalį įtraukta nauja formuluotė „*ES teisės aktų arba bendro taikymo teisinės galios neturinčių aktų priėmimo procese*“ turėjo būti išskirta pilkame fone, paprastai naudojamame esminiams pakeitimams pažymėti.

[1] Konsultacinė darbo grupė turėjo pasiūlymo redakcijas anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis ir rėmėsi redakcija anglų kalba – svarstyto teksto originalo kalba.

4) Į 12 straipsnio 2 dalį įtraukti paskutiniai žodžiai „*elektroninė prieiga*“ turėjo būti išskirti pilkame fone, paprastai naudojamame esminiams pakeitimams pažymėti.

Apsvarsčiusi šį pasiūlymą konsultacinė darbo grupė bendru sutarimu nusprendė, kad pasiūlyme nėra esminių pakeitimų, išskyrus nurodytus pačiame pasiūlyme arba šioje nuomonėje. Konsultacinė darbo grupė taip pat nusprendė, kad, kalbant apie nepakeistų ankstesnio akto nuostatų kodifikavimą, įskaitant tuos esminius pakeitimus, pasiūlymu siekiama tik kodifikuoti esamus tekstus nekeičiant jų esmės.

C. PENNERA Juriskonsultas	J.-C. PIRIS Juriskonsultas	C.-F.DURAND Laikinai einantis generalinio direktoriaus pareigas

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Visuomenės galimybė susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais
Nuorodos	KOM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD)
Atsakingas komitetas	LIBE
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	JURI 22.5.2008
Nuomonės referentas Paskyrimo data	Monica Frassoni 25.6.2008
Svarstymas komitete	15.12.2008
Priėmimo data	20.1.2009
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 15 –: 2 0: 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Carlo Casini, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Neena Gill, Klaus-Heiner Lehne, Katalin Lévai, Antonio López-Istúriz White, Manuel Medina Ortega, Hartmut Nassauer, Aloyzas Sakalas, Eva-Riitta Siitonen, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis, Rainer Wieland, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Brian Crowley, Eva Lichtenberger, József Szájer, Jacques Toubon